

YIT Rakennus Oy
PL 36 (Panuntie 11)
00621 Helsinki

Viite / Hänvisning
Arviointiselostus 19.12.2008

Asia / Ärende
LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN
ARVIOINTISELOSTUKSESTA, RAKENTAMISEN
YLIJÄÄMÄMASSOJEN JA KANTOJEN KÄSITTELY SEKÄ
TUKIRAKENTEIDEN VARASTOINTI, AURINKOKALLIO,
VANTAA

1. HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

YIT Rakennus Oy on 12.5.2008 saattanut vireille rakentamisen ylijäämämassojen ja kantojen käsittelyä sekä tukirakenteiden varastointia Vantaan Aurinkokalliolla koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toimittamalla Uudenmaan ympäristökeskukseen hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman.

Uudenmaan ympäristökeskus on antanut hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta lausuntonsa 23.7.2008.

YIT Rakennus Oy on 19.12.2008 toimittanut Uudenmaan ympäristökeskukseen rakentamisen ylijäämämassojen ja kantojen käsittelyä sekä tukirakenteiden varastointia Vantaan Aurinkokalliolla koskevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen.

Arviointiselostus

Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima asiakirja, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehdoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. Arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava voi hakea tarvittavia lupia hankkeen toteuttamiselle.

Hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen

Hankkeesta vastaava on YIT Rakennus Oy, josta hankkeen yhteyshenkilönä on Matti Laaksonen.

Maksu

hankkeesta vastaavalle 7 500 €(A23-531-AT3), maksuperusteet ovat lausunnon liitteenä

Konsulttina ympäristövaikutusten arvioinnissa on Ramboll Finland Oy yhteishenkilöinä Antti Lepola ja Marika Vaittinen.

Arviointimenettelyssä toimii yhteysviranomaisena Uudenmaan ympäristökeskus yhteishenkilöinä Timo Kinnunen ja Sirpa Torkkeli.

Hanketausta ja hankkeen kuvaus

YIT Rakennus Oy omistaa Aurinkokallion 8,5 hehtaarin kivenottoalueen Vantaalla Riipilän kylässä. Alueelta louhittiin kiviainesta vuosina 1995 – 1999 yhteensä noin 620 000 kuutiometriä. Kivenotto alueella päättyi vuonna 1999. Tämän jälkeen aluetta on maisemoitu, minkä lisäksi alueella on ollut rakennustoiminnan ylijäämämaiden sekä kantojen käsittelyä ja kaluston varastointia, joille on olemassa erilliset luvat. Nykyiset luvat umpeutuvat vuonna 2009.

Aurinkokallion alueella on suunniteltu harjoitettavan seuraavia toimintoja:

- rakennuskohteista tuotavan louheen varastointi ja murskaus
- rakennuskohteista tuotavan puhtaan maa-aineksen varastointi ja seulonta
- mullan valmistus
- kantojen murskaus
- tukikaluston ja rakennustarvikkeiden varastointi

Suunniteltu toiminta on nykyistä toimintaa vastaavaa lukuun ottamatta kiviaineksen murskausta, jolle ei nykyisellään ole lupaa Aurinkokallion alueella.

Alueella ei käsitellä tai varastoida pilaantuneita maita, eikä sitä käytetä maankaatopaikkana.

Hankkeen vaihtoehdot

Vaihtoehto 0 (VE0): Jatkosuunnitelmaa ei toteuteta. Nykyinen toiminta saatetaan loppuun voimassa olevien lupaehtojen mukaisesti.

Vaihtoehto 1 (VE1): Hanke toteutetaan suunnitelman mukaisesti.

Hankkeen YVA-menettelyn tarve

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n 1 momentin ja vastaavan asetuksen 6 §:n mukaisesti hankeluettelon 11 b) -kohdan mukaan muiden jätteiden kuin ongelmajätteiden polttolaitokset tai fysikaalis-kemialliset käsittelylaitokset, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa, sekä biologiset käsittelylaitokset, jotka on mitoitettu 20 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle.

Asiaan liittyvät muut hankkeet ja suunnitelmat

Hankevastaavan mukaan hanke on välillisesti yhteydessä YIT:n rakennustoimintaan pääkaupunkiseudulla ja lähiympäristössä.

Uudenmaan ympäristöohjelmaan Yhteinen ympäristömme 2020 on kirjattu tavoitteeksi maa-ainesten kierrättämisen edistämisen ja muutamien alueiden varaamisen pääkaupunkiseudun läheltä maa-ainesten varastointia ja käsittelyä varten. Valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan vuoteen 2016 on kirjattu myös kierrätyksen lisääminen rakentamisessa.

Vanhan Hämeenlinnantien ja Lamminsuontien kulmauksessa on toteutussa niin sanottu Luhta-hanke, jonka ensivaiheessa SE Mäkinen Logistics perustaa alueelle autojen maahantuontikeskuksen ja huolto- ja korjaamotiloja. Myöhemmässä vaiheessa toimintaa saatetaan laajentaa etelän suuntaan autokauppaan liittyvillä toiminnoilla.

Samalla kohdalla Vanhan Hämeenlinnantien länsipuolella Lemminkäinen Infra Oy on hakenut lupaa maa-aineksen ottamiselle. Vantaan ympäristölautakunta päätti kokouksessaan 27.4.2009 olla myöntämättä Lemminkäinen Infra Oy:lle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaista ympäristölupaa kallion louhintaan ja kivenmurskaukseen sekä maa-ainelain 4 §:n mukaista lupaa Lemminkäinen Infra Oy:lle kiviaineksen ottamiseen Vantaan Riipilän kylässä tiloilla Jäppilä ja Uutela.

Lemminkäinen Infra Oy on aikeissa aloittaa suunnittelun ja ympäristövaikutusten arvioinnin kiviaineksen ottamiseen liittyen Aurinkokallion alueen pohjoispuolella keväällä 2009. Tämän hankkeen vaikutuksia ei ole vielä arvioitu.

Muita lähialueen suunniteltuja hankkeita ovat työpaikka-alueiden kehitys Nurmijärven puolella, Hämeenlinnan väylän parannus välillä Kehä III—Luhtaanmäki, tähän liittyvä Luhtaanmäen eritasoliittymän kehitys sekä uuden liikenneaseman ja päivittäistavarakaupan sijoittuminen liittymän yhteyteen (asemakaavoitus vireillä). Luhtaanmäen eritasoliittymään yhtyy myös varaus Kehä IV:n liittymälle myöhemmässä vaiheessa (aloitus 2016—2030).

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Tarkasteltavana olevat toiminnot edellyttävät ympäristölupaa. Hankevas- taava tulee hakemaan yhtä lupaa yhdistettynä koko kohdetta koskien. Ympäristölupa, jonka käsittelee kaupungin ympäristölautakunta, voidaan myöntää YVA-menettelyn päätyttyä. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei hanke aiheuta yksin eikä yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön eikä maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Sijoittamisessa on otettava huomioon oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitet- tu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset.

2. ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiselostuksen vireillöolosta on ilmoitettu 18.1.2009 Helsingin Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa ja Nurmijärven Uutisissa. Arviointiselostus on kuulutettu 19.1.—18.3.2009 välisenä aikana Vantaan kaupungin ja Nurmijärven kunnan ilmoitustauluilla.

Arviointiselostus on ollut nähtävillä 19.1.—18.3.2009 Vantaan kaupungin Myyrmäen ja Martinlaakson kirjastoissa sekä Nurmijärven kunnan Klaukalan kirjastossa.

Hankkeen esittelytilaisuus pidettiin keskiviikkona 4.2.2009 klo 18—20 Seutulan koulun ruokalassa osoitteessa Katriinantie 60, 01760 Vantaa.

3. YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

3.1 Lausunnot

Uudenmaan ympäristökeskus on pyytänyt arviointiselostuksesta lausunnot Vantaan kaupungin ja Nurmijärven kunnan ympäristölautakunnilta sekä Etelä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveystoimialasta, Uudenmaan liitolta ja Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiriltä.

Etelä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveystoimiala ja Uudenmaan liitto eivät antaneet lausuntoa.

Vantaan kaupungin ympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että toiminnan oleellimmat ympäristövaikutukset on tunnistettu. Edellytetyt luontotiedot ovat vajavaiset varsinkin linnuston osalta.

0-vaihtoehdon vaikutukset on tuotu esille enintään yleispiirteisesti ja osin ristiriitaisesti. Selostuksen mukaan hankealue ei ole luonnontilainen eikä hanke siten aiheuta luonnonympäristön vähenemistä tai suuria luontovaikutuksia. 0-vaihtoehdon mukaisen maisemoinnin vaikutukset luonnonympäristöön on jätetty arvioimatta. Kuusimetristen meluvallien todetaan erottuvan peltoaukean itäreunan asutuksen lähimaisemassa. 0-vaihtoehdon mukainen maisemointi olisi tämän peltoaukean suuntaan luonnonmukaisempi

Ympäristölautakunta huomauttaa, että maaperä on jätetty vähälle huomiolle. Pohjaveden tasoa suhteessa maanpintaan ei ole kerrottu, vaikka on arvioitu pohjaveden virtaavan Aurinkokalliolta lähialueen kaivojen suuntaan. Pohjavesiputkikorttien ja kartan tiedot ovat ristiriidassa.

Ympäristölautakunta toteaa, että alueen nykyisistä toiminnoista lietemäisen suihkupaalutusbetonimassan varastointia ja kuivatusta maahan kaivetuissa altaissa ei ole mainittu ja arvioitu. Valumavesien imeytyskenttä on sijoitettu koilliseen, pohjoispuolisen pohjavesiputken alapuolelle, joten tämä putki ei indikoi imeytetyn veden laatua. Tankkauspaikan vedet johdetaan kartan (3-11) mukaan ojaan ja suodattuvat maastoon. Lausunnon antajan mukaan tämä riski, kuten muutkin toiminnan riskit, olisi arvioitava.

Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiri lausunnossa todetaan, että YIT Rakennus Oy:n toiminnan jatkaminen ja lievä laajentaminen aiheuttaisi niin pienen lisäyksen alueen liikenteeseen, ettei se yksin vaatisi toimenpiteitä. Yhdessä Lamminsuontien varaan rakennettavan autojen maahantuontikeskuksen liikenteen kanssa hankkeet edellyttävät Lamminsuontien liittymän parantamista YVA-selostuksen kuvan 4-1 mukaisesti.

3.2 Mielipiteet

Yhteenvedossa on tuotu esille mielipiteissä esitettyjä seikkoja ja näkökoh-
tia.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry. toteaa, että vaihtoehtovertailussa olisi saanut olla useampia sijoituspaikka-
vaihtoehtoja ja eri työlajien kombinaatioita. Muistuttaja pitää karttoja puut-
teellisina. 0-vaihtoehto vähentäisi jonkin verran meluvaikutuksia alueen
luontoon. Muistuttaja kehottaa tarkistamaan maastossa Riipilän metsän ete-
läpuolisen hakkuukypsän metsän yhteydet muihin metsäalueisiin ja tutki-
maan esiintykö alueella liito-oravia.

Männikköläiset ry vetoaa 0-vaihtoehdon toteuttamisen puolesta aiemmissa
perusteluissa esiin tuotujen asutukselle ja luonnolle haitallisten vaikutusten
takia. (Ohjelmavaiheessa Männikköläiset ry:n esille tuomat asiat liittyivät
melu- ja pölyhaittoihin, alueen yleiskaavamerkintään ja tulevaan rakenta-
miseen, alueen käyttöön ulkoilu- ja virkistysalueena, alueen itäpuolen pe-
rinnemaisemaan ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin, pohjaveden saastumis-
vaaraan ja alueen eläimistöön sekä eläinten kulkumahdollisuuksiin alueen
kautta pohjoisen suuntaan). Lisäksi alueen virkistyskäyttömahdollisuudet
sekä maankäyttösuunnitelman ja kaupunkirakenteen kehittäminen on tur-
vattava.

**Reunan omakotiyhdistys ry:n, Seutulan Kyläyhdistys ry:n ja 128 yksi-
tyshenkilön allekirjoittamassa, samansisältöisissä mielipiteissä** esitetään
toteutettavaksi 0-vaihtoehtoa.

Muistuttajien mielestä alueelle suunniteltu toiminta on yleiskaavamerkin-
nän (maa- ja metsätalousalue) vastaista. Ympäröivälle alueelle rakennetaan
kunnallistekniikka 2009, jonka jälkeen asemakaavoitus ja pientalorakennus
käynnistyvät.

Vantaan kaupunki on luokitellut hankealueen hiljaiseksi alueeksi. Allekir-
joittajien aiempien kokemusten perusteella meluvallit eivät toimi. Melu-
päästöjen todennäköisyyttä lisää hankealueen sijainti asutusta korkeammal-
la ja väliin jäävä pelto. Vuorotyössä käyvien asukkaiden lepoa häiritsee
päiväsaikainen murskaus.

Muistuttajien mukaan prosessivesipäästöjä tulee olemaan, ja ne saattavat
vaarantaa alueen porakaivojen veden.

Murskaamon aiheuttamat pölypäästöt haittaavat alueen astmaatikkojen ulkoilua, aiheuttavat astmaa, estävät pyykkien kuivatuksen ulkona ja kantautuvat sisätiloihin. Pöly vaikuttaa muistuttajien mukaan myös maatalouteen ja marjastukseen.

Muistuttajat ovat huolissaan eläinten kulkumahdollisuuksista pohjoiseen alueen halki. Lisäksi Aurinkokallion itäpuoli on maisemallisesti arvokasta aluetta.

Seutulän Kyläyhdistys ry. myös paheksuu sitä, ettei hankkeen esittelytilaisuudesta ilmoitettu Vantaan Sanomissa.

Lisäksi 128 allekirjoittajan muistutuksessa todetaan, että vertailussa olisi pitänyt olla mukana muitakin sijoituspaikkoja toiminnalle, ja 0-vaihtoehtoa olisi tullut käsitellä tarkemmin YVA-selostuksessa. YVA-selostuksessa ei ole huomioitu tämän hankkeen ja lähialueille suunniteltujen Lemminkäinen Infra Oy:n kahden kiviainesten otto- ja murskaushankkeiden yhteisvaikutuksia ympäristön asukkaille. Muistuttajien mukaan hankkeen ihmisiin kohdistuvat vaikutukset on myös sivuutettu kevyesti.

Syväojan omakotiyhdistys ry vastustaa hankkeen toteuttamista. Syväojan asuinalueen 51 kiinteistöä sijaitsevat 500—600 metrin päässä hankealueesta. Yhdistys on huolissaan alueen viihtyisyydestä, porakaivojen puhtaudesta, melusta, pölystä ja irtokivistä sekä liikenteen lisäyksen aiheuttamasta vaarasta koulumatkalaisille. Yhdistys muistuttaa myös Aurinkokallion viereisten Lamminsuon luonnonsuojelualueen ja Syväojan kahden luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen merkittävydestä ja toiminnan jatkamisen ja laajenemisen näiden luontoarvolle aiheuttamasta vaarasta. Yhdistys huomauttaa, että yleiskaavassa hankealue on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi

Muistuttaja A kannattaa hankkeen toteuttamista. Perusteluissaan hän toteaa, että Riipilän kylän asutuksen kasvaessa toiminta on tarpeellista, melu- ja pölypäästöt ovat vastaavia kuin Tampereen tien aiheuttamat ja niitä voidaan pienentää meluvalleilla. Lisäksi maa-aineksen kierrätys on tärkeää.

Muistuttaja B kannattaa hankkeen toteuttamista. Muistutuksessa todetaan, että maa-aineksen kierrätys on valtakunnallinen tavoite ja meluvalli pienentää lähiympäristön melu- ja pölyhaittoja. Lisäksi hanke ei vaikuta alueen myöhempään maankäytön suunnitteluun.

4. UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUKSEN LAUSUNTO

Yhteysviranomaisen lausunnossa on otettu huomioon arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet.

Hankkeen kuvaus ja tarkastellut vaihtoehdot

Hankkeen kuvaus, tarkoitus ja sijainti on esitetty pääosin selkeästi arviointiselostuksessa. Hanketta koskevat tiedot on esitetty riittävän yksityiskoh-

taisesti, jotta ympäristövaikutusten tunnistaminen ja arvioiminen on ollut mahdollista.

Toimintojen sijoittelussa on otettu huomioon arviointiohjelmaa koskeneessa yhteisviranomaisen lausunnossa esitetty vaatimus toimintojen sijoittamisen uudelleen arvioinnista ottaen huomioon lähialueen asutus sekä asutukselle aiheutuvien haittojen vähentäminen.

Hankkeeseen liittyvää liikennettä kuvaavassa kappaleessa 3.4.7. hankealueelle suuntautuvan liikenteen reittejä olisi ollut tarpeen kuvata karttakuvan lisäksi myös sanallisesti.

Arviointiohjelmassa on esitetty, että polttoaineiden varastointitarve, -määrä ja tapa selvitetään. Arviointiselostuksesta puuttuvat tiedot polttoaineiden määrästä ja varastointitavasta.

Vaihtoehtojen käsittely

Arviointiselostuksesta jätetyissä muistutuksissa on esitetty, että YVA-selostuksessa 0-vaihtoehtoa olisi tullut käsitellä tarkemmin. Arviointiselostuksessa mainitaan 0-vaihtoehdon tapauksessa myönteinen vaikutus ympäristöön melulähteiden vähentyessä. 0-vaihtoehtoon liittyviä vaikutuksia olisi ollut syytä tarkentaa siten, että nykyisen toiminnan loppumisella ja maisemoinnilla olisi todennäköisesti myönteisiä vaikutuksia alueen luonnonympäristöön, maisemaan ja virkistyskäyttöön.

Hankkeen toteuttamatta jättämisestä on todettu, että pääosa suunnitelman mukaan käsiteltävistä massoista ja kannoista jäisi hyödyntämättä ja jouduttaisiin mahdollisesti sijoittamaan kaatopaikoille, koska YIT:llä ei ole tarkoitukseen sopivaa vaihtoehtoista aluetta pääkaupunkiseudulla. Tällöin rakentamisen tarpeisiin tarvittaisiin enemmän uuden maa-aineksen ottoa ja maa-aineksen ottamiseen liittyvät ympäristövaikutukset jossain muualla kasvaisivat.

Vaikutusten selvittäminen

Yhteisviranomaisen näkemyksen mukaan merkittävät ympäristövaikutukset on tunnistettu.

Vaikutusten tarkastelualueetta on laajennettu arviointiohjelmavaiheesta annetun yhteisviranomaisen lausunnon mukaisesti kattamaan myös Syväojan omakotialue.

Ympäristövaikutusten arviointi on tehty pääasiassa asiantuntija-arviona. Arvioinnissa on käytetty mallinnusta melun osalta, tehty maastoinventointi sekä käytetty hyväksi aiemmin tehtyjä tutkimuksia.

Lähimpien häiriintyvien kohteiden erityisesti asutuksen sekä myös alueen ympäristössä harjoitettavien toimintojen esittäminen selkeästi kartalla ja tekstissä esimerkiksi maankäytön nykytilan kuvauksen kohdalla helpottaisi ympäristövaikutusten arvioinnin tulosten tulkintaa.

Maankäyttö, kaavoitus

Uudenmaan maakuntakaavaa koskevaa kohtaa voidaan tarkentaa siten, että maakuntavaltuusto on 7.1.2009 hyväksynyt Uudenmaan maakuntakaavan 17.12.2008. Maakuntakaava on parhaillaan YM:n vahvistettavana.

Alueen yleiskaavassa (Vantaan yleiskaava) tarkasteltavaan toimintaan ei ole varauduttu. Vaikutusten arvioinnissa olisi pitänyt tarkastella vaikutusten, esimerkiksi melun merkitystä yleiskaavassa osoitettujen alueiden, mm. uusien asuinalueiden (A4) kannalta.

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin sekä maaperään

Yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antamassa lausunnossa todettiin, että pinta- ja pohjavesistä on syytä tehdä ns. perustilaselvitys sekä arvioida vesien käsittelyn ja poisjohtamisen vaikutukset.

Pintavesien vaikutukset on arviointiselostuksessa käsitelty suppeasti. Todetaan, että kiinteistöltä valuvat vedet ohjataan maastoon imeytyskentän kautta, jolloin kiintoaines ei leviä ympäristöön. Toisaalta todetaan osan pintavesistä johdettavan ojien kautta maastoon. Vaikutusten osalta todetaan, että kiinteistöltä valuvat vedet ohjataan imeytyskentän kautta, jolloin kiintoaines ei leviä ympäristöön.

Arviointiselostuksessa olisi tullut esittää arvio alueella syntyvien pintavesien määrästä erilaisissa hydrologisissa olosuhteissa sekä niiden mukana vesistöihin kulkeutuvien ravinteiden ja kiintoaineksen määrästä sekä niihin liittyvistä mahdollisista vaikutuksista. Vantaanjokea ehdotetaan vuonna 2009 valmistellussa ympäristöministeriön esityksessä liitettäväksi Natura 2000-verkoston. Vantaanjoki on tärkeä Suomessa uhanalaisen ja rauhoitetun Vuollejokisimpunkan kannalta. Hankkeen lupavalmistelun yhteydessä tulee varmistaa, ettei pintavesien johtamisesta aiheudu haitallisia vaikutuksia Vantaanjokeen.

Tankkauspaikan vedet johdetaan kartan (3-11) mukaan ojaan ja ne suodatuvat maastoon. Vantaan kaupungin lausunnon mukaan tästä aiheutuva riski olisi tullut arvioida, samoin kuin muutkin toiminnan riskit. Uudenmaan ympäristökeskus katsoo, että vesien johtamiseen tankkauspaikalta liittyvät varotoimenpiteet on esitettävä tarkemmin hankkeen lupavalmistelun yhteydessä.

Toiminta sijoittuu louhittuun kalliotilaan. Arviointiselostuksessa olisi ollut syytä esittää tiedot kallion rakoilusta ja heikkousvyöhykkeistä alueella ja näiden mahdollisista yhteyksistä ympäristön talousvesikaivoihin. Nämä tiedot ovat tarpeen arvioitaessa toiminnasta pohjaveteen kohdistuvia vaikutuksia ja suunniteltaessa pohjavesitarkkailua ympäristölupahakemuksen yhteydessä. Mainitut tiedot on esitettävä ympäristölupahakemuksessa. Arviointiselostuksessa esitetyt kaivokortit ja kaivovesien laatuselvitykset antavat lupakäsittelyä varten hyvät lähtötiedot kaivovesistä.

Käsittelyalueella syntyvien valumavesien imeytyskenttä on sijoitettu koilliseen, pohjoispuolisen pohjavesiputken alapuolelle, joten tämä putki ei indikoi imeytetyn veden laatua. Tarkkailuputkien sijainnit tulee tarkistaa ympäristölupavaiheessa.

Uudenmaan ympäristökeskus huomauttaa, että maaperän nykytilan kuvauksessa olisi pitänyt mainita arviointiselostuksen yleisötilaisuudessa esille tuotu ponttien polttoleikkuujätteen maahan sijoittaminen. Samoin maaperän nykytilan kuvauksessa olisi tullut esittää Vantaan kaupungin ympäristölautakunnan lausunnossa mainittu, alueen nykyiseen toimintaan kuuluva lietemäisen suihkupaalutusbetonimassan varastointi ja kuivatus maahan kaiveutuissa altaissa. Näihin liittyviä vaikutuksia maaperän nykytilaan tulee arvioida ympäristölupamenettelyn yhteydessä.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Useissa muistutuksissa esille tuotuja haitallisia pölyvaikutuksia olisi arviointiselostuksessa pitänyt käsitellä perusteellisemmin. Arviointiohjelmassa kuvataan pölyvaikutusten arviointia seuraavasti:

"Ympäristövaikutusten arviointiselostukseen kootaan tiedot alueen ilmanlaadusta sekä arvioidaan hankkeen aiheuttamat ilmapäästöt ja niiden leviäminen. Ilmapäästöjen leviämistä arvioidaan maastonmuotojen, päästökorkeuksien ja tyypillisten sääolosuhteiden perusteella. Vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon ympäristön erityispiirteet, kuten asutuksen ja muiden herkkien kohteiden sijainti."

Arviointiselostuksessa on todettu, että pölyä ei toteutettavien pölyntorjuntatoimenpiteiden sekä meluvallien ja ympäristön puuston ansiosta "juuri kulkeudu alueen ulkopuolelle...". Toisaalta todetaan, että tuulisuudesta ja tuulen suunnasta riippuen pölyä saattaa levitä ympäristöön. Uudenmaan ympäristökeskus huomauttaa, että pölyvaikutuksia koskevat johtopäätökset olisi pitänyt perustella tarkemmin esimerkiksi vastaavasta toiminnasta saatujen kokemusten, alueella vallitsevien tuulen suuntien sekä mm. lähimmän asutuksen sijainnin perusteella sekä pölyn mallinnustyökalujen avulla. Mahdollisia pölyvaikutuksia myös hankealueen välittömään läheisyyteen toteutuksessa olevan autojen maahantuontikeskuksen alueelle, vaikutuksia luonnonympäristöön sekä lähiympäristön marjojen tai sienten hyödyntämiseen olisi ollut syytä arvioida. Pölyvaikutusten arviointia tulee tarkentaa hankkeen lupahakemusten valmistelun yhteydessä.

Arviointiselostuksessa todetaan, että pölyn lisäksi muita ilmapäästöjä aiheuttaa kuljetusajoneuvojen ja työkoneneiden polttomoottoreiden päästöistä. Muiden päästöjen vaikutuksia tai merkitystä ei kuitenkaan ole arvioitu.

Meluvaikutukset

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kuluessa ympäristön asukkailta saadun palautteen perusteella asukkaat ovat kärsineet alueella toiminnan melusta.

Meluvaikutusten tarkastelussa ei ole kuvattu tarkasteltavasta toiminnasta aiheutuvan melun erilaista luonnetta liikennemeluun verrattuna. Murskausmelu koetaan häiritsevämmäksi kuin liikenteen melu.

Arviointiselostuksessa todetaan, että suurin osa etelän ja idän suunnassa syntyvästä melusta aiheutuu maa-aineksen seulonasta. Myös maa-aineksen seulontaa koskevat melukartat olisi ollut syytä liittää arviointiselostukseen.

Meluvaikutuksia todetaan ehkäistävän pintamaavallien, murskauslaitoksen syvennykseen asettamisen ja suojateltan avulla. Kappaleessa 14.2 todetaan, että murskauslaitoksen äänitehotasossa on otettu huomioon pressuteltan ääntä vaimentava vaikutus. Kappaleessa 14.3. todetaan, että teltan melua vaimentavaa vaikutusta ei ole otettu huomioon. Ilmeisesti teltan vaikutus on kuitenkin otettu huomioon.

Suunnittelualueen itäpuolinen Riipilän kylän alue on luokiteltu Ympäristöministeriön selvityksessä 2005 (Hiljaiset alueet Vantaalla, Suomen ympäristö 748) vuonna 2003 hiljaiseksi koetuksi alueeksi, joilla melutaso vuonna 2003 oli alle 50 dB. Melumallinnuksen mukaan suunniteltu toiminta ja liikenteen melu saattaisi aiheuttaa näille alueille korkeintaan 50 dB melutasoa.

Lupamenettelyssä annetaan aikanaan tarkkoja määräyksiä toiminnan aiheuttaman enimmäismelun tasosta sekä tarvittavista meluntorjuntatoimenpiteistä sekä melumittauksista ja selvityksistä.

Luontovaikutukset

Suunnittelualueen ympäristön luonnon nykytila ja arviot hankkeen vaikutukset luontoarvoihin on esitetty asianmukaisesti. Riipilän metsän alueella on tehty maastoinventointi vaikutusten arviointityön yhteydessä.

Uudenmaan ympäristökeskus toteaa, että vanhojen metsien suojeluohjelmaan sisältyvän Riipilän metsän alueella tehdyt selvitykset osoittavat, että alueen keskeinen arvo nykyisellään on liito-oravan esiintyminen. Riipilän metsän alueella ei ole muita erityisiä suojeltavia luontoarvoja. Näin ollen arviointiohjelmasta annetussa lausunnossa vaaditut linnustonselvitykset eivät ole tarpeen. Koska hanke ei tule pienentämään liito-oravan elinympäristöä, sillä ei ole heikentäviä vaikutuksia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin. Luonnonsuojelualueeksi perustetun Lamminsuon hydrologiaan, luontotyypeihin tai eläinlajistoon hankkeella ei ole vaikutusta.

Maisema

Arviointiselostuksessa maisemavaikutuksia on kuvattu eri näkymäsuunnista mm. havainnekuvin. Maisemavaikutusten arviointiin yhteysviranomaisella ei ole huomautettavaa.

Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

Arviointiselostuksesta mielipiteensä antaneiden muistuttajien mukaan hankkeen ihmisiin kohdistuvat vaikutukset on sivuutettu kevyesti.

Alueella vuonna 1999 päättyneen louhinnan aikana melu- ja pölyhaitat ovat saattaneet olla huomattavia. Louhintatoiminnassa pölyhaittojen ehkäiseminen on vaikeampaa kuin esimerkiksi murskauksessa. Louhinnan melu on suhteellisen voimakasta. Murskaustoiminta saattaa jonkin verran lisätä melu- ja pölyhaittaa nykyiseen tilanteeseen verrattuna.

Asukkailta saadun palautteen perusteella kokemukset alueella harjoitetusta toiminnasta aiheuttavat huolta toiminnan jatkumisen sekä suunnitellun toiminnan suhteen. Yleisötilaisuudessa tuotiin esille myös alueen nykyiseen toimintaan liittyvä parakkien varastointi ja valonheittimet, jotka on koettu häiritsevinä.

Uudenmaan ympäristökeskus toteaa, että ihmisiin kohdistuvien vaikutusten osalta arviointiselostuksessa olisi ollut syytä tarkastella perusteellisemmin hankkeen toteutuksen sekä 0-vaihtoehdon mahdollisia vaikutuksia alueen asukkaille ja ympäristön virkistyskäyttöön sekä haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksia.

Toiminnan toteutuksessa on syytä kiinnittää erityistä huomiota häiritsevinä koettujen vaikutusten, erityisesti melun sekä myös pölyn lieventämiseen ja toteutettava tarvittavat torjuntatoimenpiteet.

Yhteisvaikutukset

Muistutuksissa on todettu, että hankkeen yhteisvaikutuksia lähialueille suunniteltujen Lemminkäinen Infra Oy:n kahden kiviainesten otto- ja murskaushankkeen kanssa ei ole otettu huomioon.

Vantaan ympäristölautakunta ei kokouksessaan 27.4.2009 myöntänyt maa-aineslupaa eikä ympäristölupaa vanhan Hämeenlinnantien länsipuolella sijaitsevalle hankkeelle. Aurinkokallion alueen pohjoispuolella sijaitsevan Riipilän hankkeen vaikutuksia ei ole vielä selvitetty. Aurinkokallion hankkeen mahdollisia yhteisvaikutuksia Riipilän hankkeen kanssa tulee tarkastella Riipilän hanketta koskevassa ympäristövaikutusten arviointimenetelyssä.

Muuta huomioon otettavaa

Arviointiselostuksessa ei ole erikseen esitetty, miten arviointiohjelmasta toimitetut lausunnot, mielipiteet ja yhteysviranomaisen lausunto on otettu huomioon selostusta laadittaessa. Selostuksen perusteella arviointiohjelmasta annetussa lausunnossa esitetyt kohdat on pääosin otettu huomioon.

Kaikissa kartoissa ei ole esitetty hankealueen sijaintia, kaikkia karttakuviin sisällytettyjä merkintöjä ei ole selostettu tai karttoihin ei ole liitetty mitta-kaavatieta. Mainitut puutteet hankaloittavat karttakuvien tulkintaa.

Haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot ja riskien hallinta

Uudenmaan ympäristökeskus huomauttaa, että arviointiohjelmassa mainittuja mahdollisia riskejä, kuten vääränlaisten kuormien ohjautumista alueelle tai polttoaineen varastointiin liittyviä riskejä tai mainittujen riskien välttämistoimenpiteitä ei ole arvioitu. Arviot riskeistä ja niiden ehkäisemisestä tulee esittää lupahakemusten valmistelun yhteydessä.

Murskausajasta ja sen mahdollisesta rajoittamisesta päätetään aikanaan ympäristöluvan yhteydessä.

Vaihtoehtojen vertailu ja hankkeen toteuttamiskelpoisuus

Arviointiselostuksessa esitetyssä vaihtoehtojen vertailussa hankkeen toteutuksen vaikutuksia on verrattu lähinnä nykytilanteeseen. Vertailua olisi pitänyt painottaa enemmän hankkeen toteutuksen ja 0-vaihtoehdon väliseen vertailuun.

Hankkeen myönteisenä vaikutuksena ympäristön kannalta on uuden neutseellisen kiviaineksen tarpeen vähentäminen rakentamisessa ja kaatopaikalle joutuvien käyttökelpoisten aineksen määrän vähentäminen. Hanke edistää sekä Uudenmaan että valtakunnallisen jätehuollon tavoitteiden toteutumista.

Seuranta

Ympäristölupahakemusta varten arviointiselostuksessa esitettyä seurantaohjelmaa joudutaan varmasti täydentämään mm. pintavesien osalta seuraavilla lisäyksillä: Vesinäytteistä määritetään myös sameus, pH, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, kokonaisfosfori ja mineraaliöljyt.

Vuorovaikutus

Arviointimenettelyn aikana on järjestetty yleisötilaisuudet sekä arviointiohjelman että arviointiselostuksen nähtävillä olon aikana. Arviointiin liittyvät aineistot ovat olleet nähtävillä myös internetissä.

Ohjelmavaiheen yleisötilaisuudessa keskustelua herättivät mm. toimintojen suunniteltu sijoittelu, melu- ja pölyvaikutukset sekä toiminnan tarkkailu ja valvonta. Keskustelussa tuotiin esille asukkaiden huonot kokemukset alueella aikaisemmin harjoitetusta toiminnasta.

Arviointivaiheen yleisötilaisuuksissa keskusteltiin alueella aiemmin harjoitettuun toimintaan liittyneistä vaikutuksista. Melun ja erityisesti impulssi-maisen melun todettiin olevan häiritsevimmän toiminnan aiheuttamista vaikutuksista. Vaikutusten lieventämiskeinot herättivät kiinnostusta.

Vuoropuhelu arviointimenettelyn aikana oli hyödyllistä. Saadun palautteen perusteella on mm. toimintojen sijoittelussa löydetty vähemmän haittaa ai-

heuttavia vaihtoehtoja ja arvioinnin aikana on suunniteltu haittavaikutusten vähentämiskeinoja.

Arviointiselostuksen riittävyys ja yhteenveto

Arviointiselostus on laadittu YVA-lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Arviointiselostus kattaa YVA-asetuksessa mainitut sisältövaatimukset.

Arviointiselostuksen rakenne on selkeä ja selostuksesta saa riittävän kuvan hankkeesta.

Tarvittavat lisäselvitykset

Hankkeen jatkovalmistelussa on osana lupahakemuksien valmistelua otettava huomioon edellä esitetyt lisäselvitystarpeet.

5. LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Lähetämme yhteysviranomaisen lausunnon tiedoksi lausunnonantajille ja niille mielipiteenesittäjille, jotka ovat ilmoittaneet osoitetietonsa. Lausunto on nähtävillä internetsivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/uus.

Lähetämme kopiot arviointiselostuksesta saamistamme lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Uudenmaan ympäristökeskuksessa.

Ympäristökeskuksen johtaja

Marketta Virta

Ylitarkastaja

Sirpa Torkkeli

Asiaa Uudenmaan ympäristökeskuksessa hoitavat ylitarkastaja Sirpa Torkkeli ja hydrogeologi Timo Kinnunen. Lausunnon valmisteluun ovat lisäksi osallistuneet harjoittelija Aino Angervuori, suunnittelija Viliina Evokari, ylitarkastajat Hannu Airola (meluvaikutukset), Jussi Heinämies (maankäyttö), Heli Herkamaa (vaikutukset pohjavesiin), Sirpa Penttilä (vaikutukset pintavesiin) sekä tarkastaja Kirsi Hellas (luontovaikutukset).

LIITTEET

Maksun määräytyminen ja muutoksen haku

TIEDOKSI

Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus (lausunto + 2 kpl arviointiselostuksia)
Alueelliset ympäristökeskukset
Lausunnon antajat
Muistuttajat